

ВИДИ І ТЕХНОЛОГІЯ ОБРОБКИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ

В Україні існує понад 100 технік вишивання, крім популярного хрестика.

Навчаючись мистецтву оздоблення одягу, дівчина освоювала десятки швів та варіантів гаптування. За видами швів могли визначити звідки людина, чим вона займається, до якого соціального класу належить. Зараз одиниці замислюються над тим, якою технікою вишивки оздоблений їх одяг.

Дослідники українських технік вишивання ділять візерунки на “глухі” та “прозорі”. При “глухих” повністю зашивається полотно (наприклад, гладь чи низинка). Прозорі — це мережки, вирізування та гаптування.

До найпопулярніших технік вишивки належить лічильна гладь. Вишивальниця буквально стібком за стібком застеляла поверхню тканини, створюючи виразний об'ємний малюнок гладдю. Сучасні майстри пропонують варіанти двосторонньої художньої гладі, коли виріб виглядає однаково привабливо з лицьового та виворітного боку.

Техніка вишивки низинкою відноситься до однієї із найдавніших. Пропускаючи через нитки нитку контрастного кольору, вишивальниця буквально новий візерунок.

З лицьового боку отримуємо один малюнок, з іншого — його негатив. Особливість низинки — завжди набиралась непарна кількість ниток полотна. Така техніка низинки створює дуже виразний малюнок, однаково привабливо виглядає з різних боків.

Занизування

Штапівка

Хрестик

Рис 1 Поверхнево-нашивні лічильні техніки вишивання гладдю

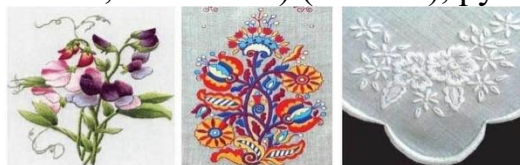
Художня

Декоративна

Біла

Рис 2 Поверхнево-нашивні вільні техніки вишивання

Поверхнево-нашивні вільні техніки не потребують точного рахунку ниток, їх вишивають на поверхні тканини за вільним, наперед нанесеним контуром візерунка. До поверхнево-нашивних вільних технік вишивання належать: гладь (художня, декоративна, біла та ін.) (мал. 68), рушникові шви, «курячі шкірки» та ін.

Художня

Декоративна

Біла

Рис 3 Поверхнево-нашивні вільні

Рис 4 Мережки

техніки вишивання

Прозора вишивка (ажурна) — це вишивка, яку виконують на основі прорідження або прорізання тканини. До прозорих швів належать прозоро-лічильні, прорізні вільні та ін.

Прорізні вільні (прорізна гладь) техніки виконують на місцях прорізів вільної форми, з'єднаних бридами (перемичками), павуками, ажурною сіткою (Рис. 5).

Для вишивки в техніці прорізної гладі добирають візерунки переважно за вільним контуром. Основні лінії прорізної гладі обшивають щільною качалочкою

гладдю або петельним швом, після чого тканину всередині цих швів вирізають. На місцях вирізаної тканини можуть прокладатися бриди, павучки, ажурні сітки. За зовнішнім виглядом з лицьового і виворітного боків усі техніки вишивання поділяють на одnobічні і двобічні. Прозоро лічильні техніки вишивання виконують на місці висмикнутих із тканини ниток. До цієї групи вишивок належать різні види мережок (Рис. 4). Одnobічні техніки вишивання утворюють візерунок лише з лицьового боку виробу (хрестик, назад голку, гобеленний шов, курячий брід, полтавська гладь тощо), а з виворітного — лише окремі стібки й переходи ниток (Рис. 6, а). Двобічні техніки вишивання утворюють візерунок вишивки, однаковий з лицьового і виворітного боків (качалочки, кривулька, верхоплут, пряма гладь (лиштва), штапівка, солов'їні вічка, двобічна гладь, прорізна гладь тощо) (мал. 6, б).

Рис. 5 Прорізна гладь

Рис. 6 Вигляд вишивки з лицьового і виворітного боків: а - вишивка хрестиком; б — вишивка «пряма гладь»

Окрім шерстяних, бавовняних, шовкових та синтетичних ниток різні техніки вишивання використовують: бісером - це дрібні скляні намистини пришивають у техніці “напівхрестик”. Слід зауважити, що вишиванка із бісером — річ важка. Іноді вага вишитої бісерної сукні може сягати 5 кг. Через це особливо уважно підбирають тканини для техніки вишивки бісером. Якщо техніка передбачає оздоблення бісером, то це має бути або легкий візерунок, який не деформує тканину, або міцний матеріал (льон, бавовна, оксамит, шкіра), стеклярус - цими видовженими бісеринами часто прикрашають край рукава та низ сукні, туніки. Слід уникати надто довгої бахромки зі стеклярусу, бо вона буде зачіплятися за предмети та речі. Паєтки - блискучі пластинки створюють яскравий, неповторний образ. Техніка вишивання паєтками підійде для оздоблення сукні на випускний, весілля. А от в діловому образі ці блискітки будуть недоречними.

Отже, є безліч технік вишивок в сучасному світі (хрестик, гладь та ін.) аби у гарній обновці прикрашати світ навколо себе.

Література:

1. Види вишивальних швів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uahistory.co/pidruchniki/sidorenko-labor-training-for-girls-6-class-2014/15.php>

Під керівництвом: доц. каф. ХТЛПід, Т. І. Попової